

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

HAVA KAMPÜSLERİNİN İNŞA EDİLMESİ VE KULLANILMASI TALİMATI (SHT-HAVA KAMPÜS)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Talimatın amacı, 19/10/1983 tarihli 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 34 üncü ve 91 inci maddelerinde yer alan hükümler kapsamında, gerçek ve tüzel kişilerin hava kampüsleri inşa etmesine ve sivil hava araçlarının hava kampüslerini iniş ve kalkış amaçlı kullanabilmesine yönelik usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat, hava kampüslerini inşa edecek ve işletecek gerçek ve tüzel kişiler ile hava kampüslerine iniş ve kalkış yapacak sivil hava aracı işleticilerini, sahiplerini ve pilotlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Talimat, 14/11/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 34 üncü ve 91 inci maddeleri ile 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 441 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Talimatta yer alan;

- a) AIP: Havacılık Bilgi Yayınını,
- b) Apron: Hava araçlarının yolcu, posta veya kargo yükleme veya indirme, yakıt ikmali, park etme veya bakım amaçlı barınacakları belirli bir alanı,
- c) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nı,
- ç) Başvuru sahibi: Bir alanı hava kampüsü olarak yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişiyi,
- d) ED50: Avrupa – 1950 datumunu,
- e) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürü'nü,
- f) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nü,
- g) Havaalanı: Herhangi bir bina, tesisat ve teçhizat dâhil olmak üzere, tamamen veya kısmen hava araçlarının gelişi, kalkışı ve yüzey hareketi için kullanılması öngörülen, karada veya suda belirlenmiş bir alanı,
- ğ) Havaalanı işletmecisi: Havaalanı işletiminden sorumlu gerçek veya tüzel kişiyi,
- h) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredilme kabiliyetine sahip her türlü aracı,
- ı) Hava kampüsü: Havaalanı veya heliport niteliğinde olmayıp insanlı veya insansız hava araçlarının performanslarına uygun olarak, pilot sorumluluğunda iniş ve/veya kalkış yapabileceği alanları veya VTOL özellikli hava araçlarının performanslarına uygun olarak, pilot sorumluluğunda iniş ve/veya kalkış yapabileceği vertiportları,
- i) Hava kampüsü işletmecisi: Genel Müdürlükçe bu Talimat kapsamında hava kampüsü kullanım izni verilen hava kampüsünün işletilmesinden sorumlu gerçek veya tüzel kişiyi,
- j) Hava seyrüsefer hizmet sağlayıcı: Hava seyrüsefer hizmetlerini sağlamaktan sorumlu kurum, kuruluş ve işletmeleri,
- k) Helikopter: Kaldırma kuvvetini büyük ölçüde havanın yatay eksen etrafında dönen bir veya daha fazla motorlu rotorla tepkisinden alan havadan ağır hava aracını,
- l) Heliport: Helikopterlerin iniş, kalkış ve yer hareketlerini tamamen veya kısmen yapabilmelerine elverişli alanı,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

m) İnsansız hava aracı (İHA): İHAS'ın bir bileşeni olarak işletilen, aerodinamik kuvvetler aracılığıyla sürekli uçuş yapma yeteneğinde olan, üzerinde pilot bulunmaksızın uzaktan İHA pilotu tarafından kontrol edilerek veya otonom operasyonu İHA pilotu tarafından planlanarak uçuşurulan ya da havada kalabilen hava aracını,

n) İnsansız hava aracı sistemi (İHAS): İHA ile kontrol istasyonu, komuta ve kontrol veri bağı, kalkış ve iniş sistemi gibi uçuşun sağlanması için gerekli olan, birbirinden ayrı sistem elemanlarının bütünü,

o) İrtibat noktası: Bu Talimat hükümlerine göre hava kampüsü başvurusu yapan gerçek veya tüzel kişilerin, kullanıcıların hava kampüsünü kullanmadan önce koordine kurmaları için belirlediği ve Ek-2'de yer alan bildirim formunda belirttiği kişiyi,

ö) Mânia: Hava araçlarının yer hareketleri için kullanılan yüzeylerde bulunan veya seyir halindeki hava aracının korunması için belirlenmiş yüzeyleri aşan ya da bu yüzeylerin dışında bulunan ancak hava seyrüseferine bir tehlike oluşturduğu değerlendirilen bütün geçici, sabit ya da hareketli cisimleri veya bunların parçalarını,

p) Mânia planı: Genel Müdürlük tarafından SHT-HES'te yer alan mânia sınırlama yüzeylerine ilişkin kriterler çerçevesinde havaalanları çevresindeki yapılaşma kriterlerini belirlemek üzere hazırlanan ve uygulanmak üzere ilgili Valilik, havaalanı işletmecisi ve ilgili mevzuat kapsamında her türlü ve ölçekte imar planı yapma yetkisine sahip kurum ve kuruluşlara gönderilen planı,

r) MSHGP: Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programını,

s) MTOW: Maksimum kalkış ağırlığını,

ş) Sabit kanatlı hava aracı: Taşıyıcı yüzeyi gövdeye en az iki yerden sabitlenmiş ve hareketli kumanda yüzeyleri ile üç ekseninde kumanda edilebilen hava aracını,

t) SHY-CNS: 24/10/2012 tarihli Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim Sistemleri Mânia Kriterleri Hakkında Yönetmeliği,

u) SHT G-VFR-H: Genel Müdürlük tarafından yayımlanan 21/09/2012 tarihli Gece Görerek Şartlarda Helikopterlerin HEMS, Ambulans, Arama Kurtarma ve İnsani Yardım Maksatlı Uçuşlarına İlişkin Talimatı,

ü) SHT-HELİPORT: Genel Müdürlük tarafından yayımlanan 10/04/2018 tarihli Heliport Yapım ve İşletim Esaslarına İlişkin Talimatı,

v) SHT-HES: Genel Müdürlük tarafından yayımlanan 09/06/2016 tarihli Havaalanı Emniyet Standartları Talimatını,

y) SHT-İHA: Genel Müdürlük tarafından yayımlanan 22/02/2016 tarihli İnsansız Hava Aracı Sistemleri Talimatını,

z) UTM: Universal Transversal Mercator izdüşümünde üç veya altı derecelik dilim esasına göre verilen koordinatı,

aa) Vertiport: VTOL özellikli hava araçlarının iniş, kalkış ve hareketi için kullanılan veya kullanılması amaçlanan bir kara, su veya yapı alanı.

bb) VFR: Görerek uçuş kurallarını,

cc) VTOL: Dikey Kalkış ve İnişi,

çç) VTOL Özellikli Hava Aracı: Uçak veya helikopter niteliğinde olmayan, ikiden fazla kaldırma/itki ünitesi vasıtasıyla kaldırma kuvvetini sağlayarak dikey iniş ve/veya kalkış gerçekleştirebilen havadan ağır hava aracını,

dd) Ticari hava taşımacılığı: Sivil hava araçları ile ücret karşılığı yapılan yolcu ve yük, sadece yük veya sadece yolcu taşımacılığını,

ee) WGS 84: Dünya Geodetik Sistemi – 1984 datumunu,

ifade eder.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Başvuru ve değerlendirme

MADDE 5 – (1) Başvuru sahibi, Ek-3ve Ek-4’te yer alan tavsiye niteliğindeki kılavuz bilgiler ile hava kampüsünü kullanacak hava aracı tipini/tiplerini dikkate alarak, inşa etmeyi planladığı hava kampüsü için yer seçimini gerçekleştirir. Hava kampüsü için yer seçimi yapılırken ilerde inşa edilecek yapılaşmaların iniş kalkış operasyonlarını olumsuz etkilememesi için EK-3 ve EK-4’te yer alan mânia kriterlerinin korunabileceği alanların tercih edilmesi tavsiye edilir.

(2) Başvuru sahibi, belirlediği yeri hava kampüsü olarak inşa edebilmek için Ek-1’de yer alan “Hava Kampüsü Yapım İzni Başvuru Formu ”nu eksiksiz doldurarak Genel Müdürlüğe hava kampüsü yapım izni için başvurur.

(3) Genel Müdürlük, yapım izni başvurusuna ilişkin 2920 sayılı Kanunun 34. maddesi çerçevesinde Genelkurmay Başkanlığı’nın ayrıca hava kampüsünün inşa edileceği bölgenin bulunduğu ildeki valiliğin ve imar planı yapmaya yetkili kurum / kuruluş ile ulusal seyrüsefer hizmet sağlayıcısının görüşünü alır. Hava kampüsünün inşa edileceği bölgenin Genel Müdürlük tarafından yayımlanan sivil hava ulaşımına açık havaalanlarının mânia planlarının sınırları içerisinde kaldığının tespiti halinde Genel Müdürlük ilgili havaalanı işletmecisinin de görüşünü alır.

(4) Genelkurmay Başkanlığı, yapım izni başvurusunu Türk Silahlı Kuvvetleri faaliyetlerine ve ulusal güvenliğe etkisi açısından inceler ve resmi yazı ile Genel Müdürlüğe görüşünü bildirir.

(5) Valilik, yapım izni başvurusunu hava kampüsünün inşa edilmesini müteakip oluşabilecek çevresel etkisi ve yerleşim alanlarında oluşacak gürültünün Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğindeki standartlara uygunluğu ile güvenlik, kültür, tarih ve varsa bölgeye has diğer hususlar bakımından ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordine kurarak inceler ve resmi yazı ile Genel Müdürlüğe görüşünü bildirir.

(6) İmar planı yapmaya yetkili kurum / kuruluş, yapım izni başvurusunu yayımlanmış ya da planlanmış imar düzenlemelerine göre inceler ve resmi yazı ile Genel Müdürlüğe görüşünü bildirir.

(7) Havaalanı işletmecisi, yapım izni başvurusunu havaalanı emniyet standartları ve havaalanı işletme faaliyetleri kapsamında inceler ve resmi yazı ile Genel Müdürlüğe görüşünü bildirir.

(8) Ulusal seyrüsefer hizmet sağlayıcısı, yapım izni başvurusunu hava seyrüsefer usulleri ve SHY-CNS kapsamında inceler ve resmi yazı ile Genel Müdürlüğe görüşünü bildirir.

(9) 3 üncü fıkrada belirtilen kurum/kuruluş görüşlerinin tamamının olumlu olarak Genel Müdürlüğe bildirilmesini müteakip en geç 60 iş günü içerisinde Havaalanları Daire Başkanlığınca havaalanı ve heliport emniyet standartları, gerek görülmesi halinde; Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığınca hava seyrüsefer hizmetlerine yönelik standartlar, Havacılık Güvenliği Daire Başkanlığınca havacılık güvenliğine yönelik standartlar ile Uçuş Operasyon Daire Başkanlığınca uçuş operasyona ilişkin standartlar kapsamında mahallinde inceleme

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

gerçekleştirilir ve inceleme sonucu varsa tespit edilen eksiklikler en geç 15 gün içinde başvuru sahibine resmi yazı ile bildirilerek eksikliklerin giderilmesi istenir.

(10) Genel Müdürlük tarafından gerçekleştirilen inceleme sonucunda, herhangi bir eksiklik tespit edilmemesi ya da tespit edilen eksikliklerin giderildiğinin değerlendirilmesi durumunda en geç 15 gün içinde başvuru sahibine resmi yazı ile hava kampüsü yapım izni verilir.

(11) Genel Müdürlüğün hava kampüsünün inşa edilmesini uygun görmesi halinde, başvuru sahibi hava kampüsünü bu Talimatın 8 inci maddesinde belirtilen gereklilikler doğrultusunda, Ek-3 ve Ek-4'te yer alan tavsiye niteliğindeki kılavuz bilgiler ile hava kampüsünü kullanacak hava aracı tipini/tiplerini de dikkate alarak inşa eder. Ticari hava taşımacılığı yapan hava araçları tarafından kullanılacak olan hava kampüsleri için bu Talimatın 8 inci maddesinin beşinci fıkrasındaki hususlar da inşaat sırasında dikkate alınır.

(12) Başvuru sahibi, inşası tamamlanan hava kampüsü için hava kampüsüne operasyon düzenlenmeden önce Ek-2'de yer alan "Hava Kampüsü Kullanım İzni Bildirim Formu" nu eksiksiz doldurularak Genel Müdürlüğe sunar ve hava kampüsü kullanım izni için başvurur.

(13) "Hava Kampüsü Kullanım İzni Bildirim Formu" nun Genel Müdürlüğe sunulmasını müteakip Genel Müdürlükçe en geç 60 gün içinde bu Talimatın 8 inci maddesinin 5 inci fıkrasında yer alan gerekliliklere ilişkin Havaalanları ve Havacılık Güvenliği Daire Başkanlıkları ile gerekli görülmesi halinde Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığınca mahallinde inceleme gerçekleştirilir ve inceleme sonucu varsa tespit edilen eksiklikler en geç 15 gün içinde başvuru sahibine resmi yazı ile bildirilerek eksikliklerin giderilmesi istenir.

(14) Başvuru sahibi tarafından talep edilmesi halinde hava kampüslerde gerçekleştirilecek faaliyetlerin emniyetli bir şekilde icra edilmesi ile hava sahası kullanıcılarının bilgilendirilmesi amacıyla Genel Müdürlük tarafından dikey ve yatay limitleri başvuran tarafından "Hava Kampüsü Kullanım İzni Bildirim Formu" ile bildirilen hava sahasına ilişkin ilgili kurumlarla koordine sağlanır ve ilgili kurumların görüşlerinin olumlu olması halinde hava sahasının Türkiye AIP'si ENR 5-5 bölümünde yayınlanması sağlanır. Hava sahasının ENR 5-5'de yayınlanması öncesinde ilgili hava sahası için NOTAM yayınlanır.

(15) Bu maddenin 14 üncü fıkrası kapsamında tespit edilen eksikliklerin tamamlanması ve başvuruda talep edilmesi halinde 15 inci fıkrası kapsamında hava sahasının Genel Müdürlükçe tanımlanması sonrasında başvuru sahibine resmi yazı ile hava kampüsü kullanım izni verilir.

(16) Genel Müdürlükçe kullanım izni verilen hava kampüslerine ait bilgiler Genel Müdürlüğün kurumsal internet sitesinde yayımlanır.

(17) Genel Müdürlükçe kullanım izni verilen hava kampüslerinden ticari hava taşımacılığı amacıyla kullanılanlar Genel Müdürlük hizmet tarifesinde belirtilen ücreti yatırarak söz konusu hizmet tarifesinde yer alan süreler dahilinde Genel Müdürlük otomasyon sistemi üzerinden temdit işlemini yapar. Temdit işlemleri zamanında yapılmayan hava kampüslerinin

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

kullanım izni 30 gün süreyle askıya alınır. Askıya alınma süresi içinde temdit işlemlerini gerçekleştirilmeyen hava kampüslerinin kullanım izni Genel Müdürlükçe iptal edilir.

Geçerlilik

MADDE 6 – (1) Hava kampüsü yapım izninin alındığı tarihten itibaren en geç 3 yıl içinde hava kampüsü kullanım izni için başvuru yapılır. Verilen süre içinde hava kampüsü kullanım izni başvurusu yapılmayan hava kampüslerine ait yapım izinleri herhangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal olur.

(2) Hava kampüslerinin kullanım izinleri Genel Müdürlükçe askıya alınmadığı veya iptal edilmediği sürece, 2920 sayılı Kanun, 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, bu Talimat ile Bakanlık ve Genel Müdürlükçe yapılan diğer alt düzenlemelerde belirtilen usul ve esaslara uyulması kaydıyla geçerlidir.

(3) Ticari hava taşımacılığı amacıyla kullanılan hava kampüslerinin kullanım izinlerinin geçerliliği bir yıl olup kullanım izninin geçerliliğinin devam edebilmesi için 2 nci fıkrada belirtilen hususlara ek olarak temdit işlemlerinin zamanında yapılması gerekmektedir. Ticari hava taşımacılığı için kullanılan hava kampüsleri için temdit işleminin zamanında yapılmadığının tespiti durumunda bu Talimatın 5 inci maddesinin 17 nci fıkrası kapsamında işlem yapılır.

(4) Ticari hava taşımacılığı için kullanılmayan hava kampüslerinde temdit işleminin yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

(5) Hava kampüslerinin kullanımının ilgili mevzuat gereği uygun olmadığı ya da sakıncalar yarattığının ilgili kurum ve kuruluşlarca Genel Müdürlüğe bildirilmesi halinde Genel Müdürlükçe yapılacak incelemeler sonucunda bu hava kampüslerinin kullanımına kısıtlama getirilir veya hava kampüsü kullanım izni iptal edilir.

(6) Ticari hava taşımacılığı amacıyla kullanılan hava kampüsleri Genel Müdürlükçe belirlenecek periyotlarda denetlenir. Yapılan denetimlerde 2920 sayılı Kanun, 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve bu Kanun, Kararnamelere ilişkin olarak yayımlanan yönetmelikler ile Genel Müdürlükçe yapılacak alt düzenlemelere aykırı durumların tespit edilmesi halinde hava kampüslerinin kullanımına kısıtlama getirilir veya kullanımı tamamen yasaklanır.

(7) Bu Talimat kapsamında kullanım izni alan hava kampüsü işletmecisi, işletim faaliyetine son vermek isterse iki ay önceden işletim faaliyetine son vereceği tarihi Genel Müdürlüğe ve hava kampüsü kullanıcılarına bildirir.

(8) İşletim faaliyeti sona erdiğinde, Genel Müdürlükçe hava kampüsü kullanım izni iptal edilir ve hava kampüsü işleme kapatılır.

(9) Genel Müdürlükçe kullanım izni verilen bir hava kampüsünün başka bir işletmeciye devredilmesi halinde, işletmeyi devralacak gerçek veya tüzel kişi Ek-2'de yer alan "Hava

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Kampüsü Kullanım İzni Bildirim Formu” nu eksiksiz doldurularak Genel Müdürlüğe sunar ve hava kampüsü kullanım izni devri için başvurur. Başvuru sonrasında gerekli görülmesi halinde Genel Müdürlükçe mahallinde bir inceleme gerçekleştirilir ve varsa tespit edilen eksikliklerin tamamlanması sonrasında devir işlemi onaylanarak yeni hava kampüsü işletmecisine kullanım izni verilir.

Uçuş emniyeti ve uçuş kuralları

MADDE 7 – (1) Hava Kampüslerini MTOW 5700 kg üstü sabit kanatlı sivil hava araçları kullanamaz ve hava kampüslerinden uluslararası ticari uçuş yapılamaz.

(2) Yılın belirli dönemlerinde gerçekleştirilen amatör havacılık festivalleri ve fuarları gibi faaliyetler kapsamında hava aracının pilotu ve hava kampüsü işletmesi tarafından yapılacak risk değerlendirmesi sonucunda uygun görülmesi ve Genel Müdürlüğe bildirilmesi şartı ile hava kampüsü işletmesi ve pilot sorumluluğunda her türlü tedbir alınarak MTOW 5700 kg üstü sabit kanatlı hava araçları tarafından hava kampüslerinden iniş kalkış operasyonu gerçekleştirilebilir.

(3) Hava kampüslerinde yapılacak olan iniş ve kalkışlar, uluslararası ve ulusal mevzuatta belirtilen kriterler ile hava araçlarının el kitaplarında belirtilen kriterlere uygun tip, ağırlık ve performanstaki hava araçlarıyla, pilotun denetim ve sorumluluğunda yapılır ve pilot tarafından bu kapsamda her türlü tedbir alınır.

(4) Hava kampüslerinde yapılacak olan iniş ve kalkışlar, yalnızca gündüz görerek uçuş kuralları (VFR) dâhilinde yapılır. Ancak, Genel Müdürlük tarafından yayımlanan SHT G-VFR-H hükümleri kapsamında yapılacak olan helikopter uçuşları SHT-HELİPORT'ta belirtilen ışıklandırma/aydınlatma gereklilikleri sağlanmak koşuluyla gece görerek uçuş kuralları (VFR) dâhilinde yapılabilir.

(5) Hava kampüslerinde eğitim amaçlı yapılacak iniş ve kalkışlar için, uçuş eğitim organizasyonu uçuş ve yer emniyeti ile ilgili her türlü tedbiri alır. Solo uçuşlar, uçuş öğretmeni ile birlikte en az 5 iniş-kalkışı müteakip uçuş öğretmenin uygun görmesi halinde yapılabilir.

(6) Hava kampüslerinde hava seyrüsefer hizmet sağlayıcı kuruluş ile mutabakat sağlanması halinde hava trafik yönetim hizmeti verilebilir.

(7) Bu Talimatın 5 inci maddesinin 15 inci fıkrası kapsamında bir hava sahası tanımlanması durumunda hava aracının iniş ve kalkışı aynı hava kampüsünden olmak kaydıyla; İlgili hava kampüsü için yayımlanan hava sahası içinde kalması koşuluyla, gerçekleştirilecek uçuşlar için uçuş planı sunma gereksinimi aranmaz. İlgili saha dışında gerçekleşecek uçuşlar için AIP ENR 1.10. Uçuş Planlama bölümünde belirtilen usuller ile uçuş planı sunulur.

.Hava kampüslerinin minimum gereklilikleri

MADDE 8 – (1) Hava kampüsü zemini, iniş ve kalkış yapan hava araçlarının tekerleklerinin veya kızaklarının zemine batmayacağı şekilde mukavim olmalıdır.

(2) Hava kampüslerine acil durumlarda itfaiye ve ambulansın ulaşabilmesi için yeterli genişlikte yol olmalıdır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

(3) Helikopterler tarafından kullanılacak olan hava kampüslerinin zemininde toz, toprak, taş, yaprak, kar gibi, helikopter rotor rüzgârının etkisiyle hava araçları için tehlike oluşturacak yabancı maddelerin (FOD) etkisini giderici tedbirler alınmalıdır.

(4) Helikopterler için kullanılacak olan hava kampüsleri, yükseltilmiş veya deniz, göl gibi su üzerine bir alan olmamalıdır.

(5) Ticari hava taşımacılığı amacıyla kullanılacak olan hava kampüslerinde yukarıda belirtilen hususlara ek olarak:

- a) Kullanılacak pistin beton ve/veya asfalt kaplamalı olması,
- b) Hava kampüsünün etrafının, hayvanların girişini engelleyecek şekilde en az 1,5 metre yüksekliğinde tel çit ile çevrilmesi, yerleşim yerlerine bitişik olan sınırlarda ise çift sıra tel çit ile çevrilmesi,
- c) Operasyon sırasında, apron ve park sahasında yeterli aydınlatmanın sağlanması, bu bölgelerin kamera ile takip edilerek kayıt altına alınması,
- ç) Hava kampüslerinin nizamiyesinde sürekli olarak, bakım alanında ise hava aracı bulunduğu süre boyunca güvenlik görevlisi istihdam edilmesi,
- d) MSHGP uyarınca yolcu ve/veya yük terminali inşa edilerek, risk değerlendirmesinin Genel Müdürlüğe sunulması, risk değerlendirmesine göre uygun güvenlik tedbirlerinin alınmasının sağlanması,
- e) Hava kampüslerini kullanan hava araçlarına uygun kurtarma ve yangınla mücadele araç ve ekipmanının SHT-HES Talimatı'nda yer alan standartlara göre sağlanması, bu hizmetin verilebilmesi için yeterli ve eğitimli personel bulundurulması gerekli tedbirlerin alınması, zorunludur.

(6) Hava Kampüslerinde gerçekleştirilecek İHA faaliyetlerinde faaliyeti icra edecek İHA pilotu ve/veya işletme Genel Müdürlükçe yayımlanan ilgili İHA mevzuatlarında yer alan koşulları sağlamaktan sorumludur

(7) Hava kampüsü işletmecisi İHA faaliyetleri ile diğer hava araçlarının gerçekleştirdiği operasyonların koordinasyonundan sorumludur.

(8) Çok Hafif Hava Araçları İle Ticari Havacılık Faaliyetleri Yönetmeliği (SHY-6A-ÇH) kapsamındaki hava araçları tarafından kullanılacak hava kampüsleri bu maddenin 5 inci fıkrasının a bendinden muaftır.

Sorumluluklar

MADDE 9 – (1) Bu Talimat kapsamında hava kampüslerinde yapılacak olan iniş ve kalkışlar, üçüncü şahıslara zarar vermeyecek şekilde her türlü emniyet ve güvenlik önleminin alınması bakımından uçuşu icra eden hava aracı işletmecisi veya sahibi ile pilotun sorumluluğundadır.

- (2) Bu Talimat kapsamındaki hava kampüslerine iniş ve/veya kalkış yapacak pilot,
 - a) Uçuşuna başlamadan irtibat noktasıyla ve gerekli diğer yerlerle temas kurmadan,
 - b) Uçuş boyunca maruz kalınacak meteorolojik koşullar da dahil olmak üzere tüm meteorolojik koşullar göz önüne bulundurulması gideceği/kalkacağı hava kampüsünün iniş/kalkışa müsait olduğunun teyidini almaktan,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- c) İniş ve/veya kalkış yapmadan önce gerekli görsel kontrolleri yapmaktan,
ç) Hava kampüsünün uçuş, can ve mal emniyetine olumsuz etki edebilecek olan her türlü engelden temiz olduğunu teyit etmekten
d) Hava kampüsünün müsait olmaması durumunu da gözeterek uçuş ve yakıt planlamasını yapmaktan sorumludur.

(3) Hava aracı işletmecisi veya sahibi ile pilot, hava kampüslerini önceden yerden incelemek, gerekli emniyet ve güvenlik tedbirlerini almak ve iniş ve kalkış esnasında uçuş operasyonu için gerekli hava aracı performans gereklerini sağlamaktan sorumludur.

(4) Bu Talimat hükümlerine göre hava kampüsü başvurusu yapan gerçek veya tüzel kişiler, kullanıcıların hava kampüsünü kullanmadan önce koordine kurmaları için belirlediği ve Ek 2’te yer alan bildirim formunda belirttiği irtibat noktasının, hava kampüsünün kullanıma açılmasını müteakip sürekli olarak ulaşılabilir olmasını sağlamaktan ve bu irtibat noktası vasıtasıyla hava kampüsünde oluşacak her türlü aksaklıklardan ve eksikliklerden kullanıcıları haberdar etmekten sorumludur.

(5) Bu Talimat hükümlerine göre hava kampüsü başvurusu yapan ve yaptıkları başvuru uygun görülerek başvuru yaptıkları hava kampüsü kullanıma açılan gerçek veya tüzel kişiler ile hava kampüsünü kullanan hava aracı işletmecileri veya sahipleri ile pilotlar, hava kampüsünün kullanımı sırasında meydana gelebilecek kaza-kırım olaylarını ilgili mevzuat kapsamında Genel Müdürlüğün ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Ulaşım Emniyeti İnceleme Merkezi Başkanlığı’na en kısa süre içerisinde bildirmekten sorumludur.

Yürürlükten kaldırılan talimat

MADDE 10 – (1) Bu Talimatın yayımlandığı tarihte 12/11/2019 tarihli İniş Şeritleri İnşa Edilmesi ve Kullanılması Talimatı yürürlükten kalkar.

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – Bu Talimatın yürürlüğe girdiği tarihte Genel Müdürlükçe kullanım izni verilmiş olan iniş şeritleri tekrar başvuru yapılmasına gerek olmadan hava kampüsü olarak tanımlanacak ve yayımlanacaktır. Daha önce hava sahası tanımlaması yapılmamış olan iniş şeritleri için Genel Müdürlüğe başvuru yapılması halinde bu Talimatın 5 inci maddesinin 15 inci fıkrası kapsamında gerekli işlemler tesis edilecektir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

EK-1 HAVA KAMPÜSÜ YAPIM İZİNİ BAŞVURU FORMU

1. BAŞVURU SAHİBİNİN BİLGİLERİ

- 1.1 Başvuru sahibinin adı-soyadı (Tüzel kişi ise unvanı):
- 1.2 İletişim Adresi:
- 1.3 İletişim için telefon numarası:
- 1.4 Faks numarası:
- 1.5 E-posta adresi:

2. PLANLANAN HAVA KAMPÜSÜ BİLGİLERİ

- 2.1 Planlanan hava kampüsünün adresi:
- 2.2 Hava kampüsü planlanan arazinin mal sahibinin isim ve adresi:.....
Araziye ilişkin sahip olunan hakların detayı (Tapu, vb.).....
Söz konusu arazinin hava kampüsü olarak başvuru sahibi tarafından kullanılmasına izin verildiğine ilişkin resmi belge:
.....
Arazi kullanım izni başlama ve sona tarihleri:.....
- 2.3 Heliport / Vertiport tipi hava kampüsleri için kot/koordinat bilgileri:
Coğrafi Koordinatları (WGS-84 Sistemine Göre): N ° ' " (Enlem)
E ° ' " (Boylam)
Deniz seviyesine göre yüksekliği (MSL): metre
..... feet
Kaplama Türü:
Taşıma kapasitesi (t/m2):
- 2.4 Pist tipi hava kampüsleri için kot/koordinat bilgileri:

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Pist Başı

WGS 84 sistemine göre Coğrafi Koordinatları:

N ° ' " (Enlem)

E ° ' " (Boylam)

Deniz seviyesine göre yüksekliği (MSL) : metre

..... feet

Pist Sonu

WGS 84 sistemine göre Coğrafi Koordinatları:

N ° ' " (Enlem)

E ° ' " (Boylam)

Deniz seviyesine göre yüksekliği (MSL) : metre

..... feet

Kaplama Türü:

Taşıma kapasitesi (t/m2):

2.5 Talep edilmesi halinde hava Sahası merkez veya köşe Koordinat Bilgileri:

WGS 84 sistemine göre Coğrafi Koordinatları:

1. N ° ' " (Enlem)

E ° ' " (Boylam)

2. N ° ' " (Enlem)

E ° ' " (Boylam)

3. N ° ' " (Enlem)

E ° ' " (Boylam)

4. N ° ' " (Enlem)

E ° ' " (Boylam)

Dairesel hava sahaları için Çap (km):

Deniz seviyesine göre yüksekliği (MSL) : metre

..... feet

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

* Dairesel hava sahası tanımlamaları sadece merkez noktası koordinatlarının girilmesi yeterlidir. Çap bilgisi sadece dairesel hava sahası tanımlamaları için gereklidir.

2.6 Kullanım Amacı: Ticari Amatör Havacılık Eğitim

2.7 Hava Kampüsünü Kullanacak Hava Aracı Tipi: Sabit Kanatlı Döner Kanatlı İHA

EK BELGELER:

1. Ticari hava taşımacılığı amacıyla kullanılacak hava kampüsleri için Genel Müdürlük Hizmet Tarifesinde belirlenen ücretin yatırıldığını gösterir belge.
2. Mülkiyet durumunu gösteren tapu (veya tahsisli arazi ise tahsis edildiğini gösteren resmi belge)
3. İlgili belediye başkanlıkları, plan yapma yetkisine sahip ilgili kurumlar ya da lisanslı harita kadastro mühendisleri ve bürolarının (LHKAB) herhangi birinden onaylı WGS-84 sistemine göre coğrafi koordinatları ve metre cinsinden deniz seviyesinden yüksekliğini gösterir belge.

Başvuranın Adı-Soyadı:

İmzası:

Tarih:

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

EK-2

HAVA KAMPÜSÜ KULLANIM İZİNİ BİLDİRİM FORMU

1. BİLDİRİMDE BULUNANA AİT BİLGİLER
1.1 Bildirimde bulunanın adı-soyadı (Tüzel kişi ise unvanı):
1.2 İletişim Adresi:
1.3 İletişim için telefon numarası:
1.4 Faks numarası:
1.5 E-posta adresi:
2. HAVA KAMPÜSÜ BİLGİLERİ
2.1 Hava kampüsünün adresi:
2.2 Kaplama Türü
Taşıma kapasitesi (t/m2):
3. İRTİBAT NOKTASI
Hava kampüsünün kullanıma açılmasını müteakip, kullanıcıların hava kampüsünü kullanmadan önce koordine kurlmaları gereken bir irtibat noktası belirlenmelidir.
İrtibat sağlanacak kişinin;
T.C Kimlik Numarası :
Adı Soyadı :
Çalıştığı kuruluş :
Görevi :
Sabit telefon numarası :
Cep telefonu numarası :
Faks numarası :
E-posta adresi :
4. DİĞER AÇIKLAMALAR

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. TAAHHÜT

Yukarıda yer alan bilgilerin tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bildirimde bulunanın (Tüzel kişi ise Sorumlu Yöneticisinin);

İmzası:

Adı ve Soyadı:

Görevi:

Tarih:

Ek-1: Genel Müdürlük Hizmet Tarifesinde belirlenen ücretin yatırıldığını gösterir belge.

Bildirimde bulunanın Adı-Soyadı:

İmzası:

Tarih:

SABİT KANATLI HAVA ARAÇLARININ KULLANACAĞI HAVA KAMPÜSLERİNE İLİŞKİN TAVSİYE NİTELİĞİNDEKİ KILAVUZ BİLGİLER

1. Pist seçiminde dikkat edilmesi gereken hususlar ve pist özellikleri

1.1. Pist seçiminde dikkat edilmesi gereken hususlar

- 1.1.1. Gürültü rahatsızlığını en aza indirmek için çevre ses seviyesi, özellikle hastaneler, okullar ve iş tesisleri gibi sese duyarlı binaların yakınında ve bilhassa hava araçlarının yaklaşma ve kalkış güzergâhlarının altındaki alanlar dikkate alınmalıdır.
- 1.1.2. Sabit kanatlı hava araçların kullanacağı hava kampüsünün çevresinde, özellikle elektrik hatları olmak üzere yüksek arazi ve yapıların olmamasına dikkat edilmelidir. Sağlanması tavsiye edilen mânia kriterleri bu Ek'in üçüncü bölümünde açıklanmıştır.
- 1.1.3. Sabit kanatlı hava araçların kullanacağı pistlerin yönünün belirlenmesinde rüzgar faktörü önemli bir yer tutar. Pistin yönü; başta gürültü olmak üzere çevresel hususlar, hava kampüsü çevresindeki topoğrafya ve yapılaşmalar gibi diğer faktörlerin izin verdiği ölçüde, hakim rüzgâr yönünde düzenlenmelidir.

1.2. Pist eğimi kriterleri

- 1.2.1. Boyuna eğim: Pist merkez hattı boyunca maksimum ve minimum rakım arasındaki farkın pist uzunluğuna bölünmesiyle hesaplanan eğim % 2'yi aşmamalıdır.
- 1.2.2. Boyuna eğim değişiklikleri: Boyuna eğim değişikliklerinin önlenemediği durumlarda, birbirini takip eden iki eğim arasındaki bir eğim değişikliği % 2'yi aşmamalıdır.
- 1.2.3. Enine eğim: En hızlı su drenajını geliştirmek için pist yüzeyine, yağmurla en sık bağlantılı olan rüzgâr yönünde yüksekte alçağa tek bir balıksırtının hızlı drenaj sağlayabileceği durum haricinde, uygulanabildiği takdirde, kavis verilmelidir. Enine eğimin %2 olması idealdir. Fakat her halükarda, duruma göre, % 2'yi aşmamak ve daha düz eğimlerin gerekli olabileceği pist veya taksî yolu kesişmelerinde hariç olmak üzere % 1'den az olmamalıdır. Kavis verilmiş bir yüzey için merkez hattının her bir tarafındaki enine eğim simetrik olmalıdır.
Not: Yan rüzgâr ortamının bulunduğu ıslak pistlerde, zayıf drenajdan kaynaklanan su planlama sorunu dikkate alınmalıdır.

1.3. Sürtünme ölçümleri ve pist zemininin mukavemeti

- 1.3.1. Bu Talimat hükümlerine göre hava kampüsü başvurusu yapan ve yaptıkları başvuru uygun görülerek başvuru yaptıkları hava kampüsü kullanıma açılan gerçek veya tüzel kişiler ile hava kampüsünü kullanan hava aracı işletmecileri veya sahipleri ile pilotlar, iniş ve kalkış alanının zeminin iniş ve kalkışa uygun olduğunu belirleyecek testleri yapmalıdır.
- 1.3.2. Hava kampüsü pist yüzey testi
 - 1.3.2.1. Sert yüzeyler:

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

İniş alanı üzerindeki her türlü çukur, çatlak ve çamurun mevcudiyeti, uçağın performansını ve istikamet muhafazasını azaltabilir ve yapısal hasar ihtimalini artırabilir. Bir pist yüzeyinin düzgünlüğünün testi, sert ve yaylı bir test aracı ile en az 75 km/s bir hızla iniş alanı boyunca sürülerek yapılabilir. Eğer bu test yolcular için rahatsızlık vermeden gerçekleştirilir ise, iniş alanı yüzeyi uygun olarak kabul edilebilir.

1.3.2.2. Yumuşak, Islak Yüzeyler:

Aşağıdaki tabloda gösterildiği gibi bir test aracı kullanılarak, iniş alanının tam uzunluğu ve genişliği boyunca test aracı 15 km/s'i aşmayan bir hızda bir zikzaklı paternler kullanarak sürülmelidir. Şüpheli alanlar için gerekli hassasiyet gösterilmeli, bu alanlar üzerlerinden en az üç kez geçilerek test edilmelidir. Eğer yüzey testi aracı ile yapılan test sonucunda lastik izleri 25 mm derinliği aşarsa bu iniş alanı sabit kanatlı hava aracı operasyonları için uygun değildir. Tecrübeler, lastik izi derinliği 25 mm den daha az olsa bile, uçağın tipine bağlı olarak, (örneğin, küçük tekerlekli veya yüksek lastik hava basıncı bir sabit kanatlı hava aracı) iniş alanının güvensiz olabileceğini göstermiştir. Ayrıca, iniş alanının yüzeyi kuru ve sert gibi görünse bile, zeminin altında ıslak ve yumuşak bir tabaka olmadığından emin olmak amacıyla iniş alanı boyunca çeşitli yerlerde levye ile de test yapılarak, yüzey kontrol edilmelidir.

HAVA ARACI AĞIRLIĞI	ÖNERİLEN TEST ARACI
MTOW 2000 kg'ın altı	Tam yüklü Landrover, Station Sedan
MTOW 2001-3400 kg	Tam yüklü 1.5 tonluk kamyonet veya hafif yüklü 3 tonluk kamyonet
MTOW 3401-5700 kg	Tam yüklü 3 tonluk kamyonet

1.4. Pist boyutları

1.4.1. Motorlu Çok Hafif Hava Araçları (MCHHA)

Sabit kanatlı hava aracı modeli	Minimum pist genişliği	Minimum pist uzunluğu	
	Deniz Seviyesi	Deniz Seviyesi	Deniz seviyesinden her 1000 m yükseklikte yapılacak pist için, pist uzunluğu deniz seviyesi için belirlenen değerden aşağıdaki miktarda artırılmalıdır
Monotrike	5 m	30 m	Her 1000 m yükseklik için + 5 m
Paramotor	5 m	20 m	Her 1000 m yükseklik için + 5 m
Trike (Motorlu Yelken Kanat)	10 m	150 m	Her 1000 m yükseklik için +25 m
Gyrocopter	10 m	250 m	Her 1000 m yükseklik için +50 m

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Ultralight	10 m	350 m	Her 1000 m yükseklik için +50 m
------------	------	-------	---------------------------------

- MÇHHA için zemin Toprak, Çim, Beton veya asfalt olabilir.
- Eğitim amaçlı kullanılacak pistler için minimum pist uzunlukları 1,5 kat artırılmalıdır.
- Yukarıdaki tabloda yer almayan hava aracı tipleri için aşağıdaki boyutlar kullanılmalıdır:
 - a) En az pist uzunluğu;
 - 1,25 x (Kullanılacak hava araçlarının azami kalkış ağırlığı için gerekli olan ve Hava aracı / pilot operasyon el kitabında belirtilen azami kalkış mesafesi) veya
 - 1,43 x (Kullanılacak hava araçlarının azami kalkış ağırlığı için gerekli olan ve Hava aracı / pilot operasyon el kitabında belirtilen azami iniş mesafesi) değerlerinden büyük olanı.
 - b) En az pist genişliği: 5 metre.

1.4.2. Maksimum kalkış ağırlığı (MTOW) 2000 kg'ın altında olan sabit kanatlı hava araçları

Hava aracı modeli	MTOW	Minimum pist genişliği	Minimum pist uzunluğu	
Sirius TL-3000	600 kg	18 m	370 ft	113 m
Tecnam P 2002 JF	620 kg	18 m	459 ft	140 m
CTLS/Ultralight	472,5 kg	18 m	459 ft	140 m
Aero AT3	582 kg	18 m	476 ft	145 m
Aviat Aircraft Pitts S-1T	680 kg	18 m	554 ft	169 m
Evektor RTC (EVSS)	600 kg	18 m	620 ft	189 m
Cessna 152	757 kg	18 m	725 ft	221 m
Mooney M20J	1242 kg	18 m	770 ft	235 m
Piper PA28	1089 kg	18 m	775 ft	236 m
Cessna 182T	1405 kg	18 m	795 ft	242 m
Tecnam P2008JC	630 kg	18 m	866 ft	264 m
Cessna 172 M	1043 kg	18 m	865 ft	264 m
Cessna 172 S	1156 kg	18 m	960 ft	293 m
Cessna 172 RG	1201 kg	18 m	1060 ft	323 m
Socata Tobago TB10	1150 kg	18 m	1066 ft	325 m
Piper (PA-44) seminole	1724 kg	18 m	1100 ft	335 m
Socata TB-21	1400 kg	18 m	1193 ft	364 m
DA20-C1 Eclipse	800 kg	18 m	1360 ft	415 m
Tecnam P 2006 T	1230 kg	18 m	1476 ft	450 m
Cirrus SR20	1384 kg	18 m	1478 ft	450 m

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

TB-20 Trinidad	1.400 kg	18 m	2083 ft	635 m
Diamond DA42	1414 kg	18 m	2405 ft	733 m

Yukarıdaki tabloda yer almayan hava aracı tipleri için aşağıdaki boyutlar kullanılmalıdır:

- a) En az pist uzunluğu;
 - 1,25 x (Kullanılacak hava araçlarının azami kalkış ağırlığı için gerekli olan ve Hava aracı / pilot operasyon el kitabında belirtilen azami kalkış mesafesi) veya
 - 1,43 x (Kullanılacak hava araçlarının azami kalkış ağırlığı için gerekli olan ve Hava aracı / pilot operasyon el kitabında belirtilen azami iniş mesafesi) değerlerinden büyük olanı.
- b) En az pist genişliği: 18 metre.

1.4.3. MTOW 2001-5700 kg arasında olan sabit kanatlı hava araçları

Hava aracı modeli	MTOW	Minimum pist genişliği	Minimum pist uzunluğu	
Piper Seneca V	2155 kg	18 m	1143 ft	348 m
PIPER PA34-200T	2072 kg	18 m	1240 ft	378 m
King Air C 90 GTI	4756 kg	18 m	1984 ft	605 m

Yukarıdaki tabloda yer almayan hava aracı tipleri için aşağıdaki boyutlar kullanılmalıdır:

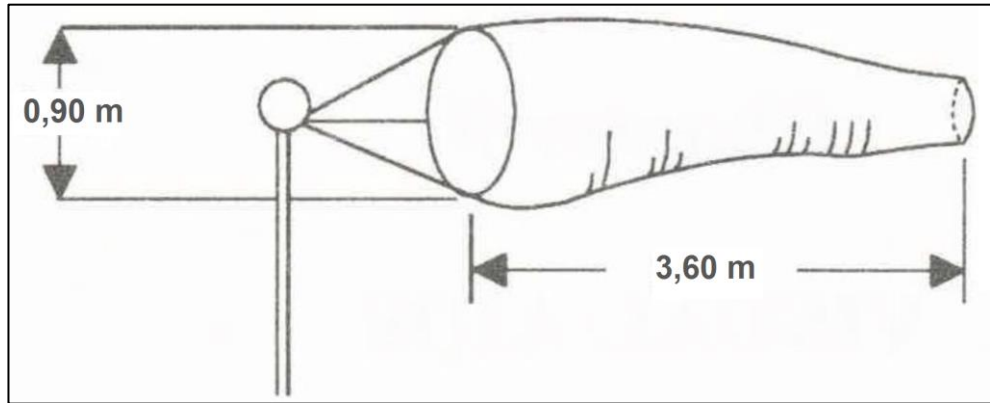
- c) En az pist uzunluğu;
 - 1,25 x (Kullanılacak hava araçlarının azami kalkış ağırlığı için gerekli olan ve Hava aracı / pilot operasyon el kitabında belirtilen azami kalkış mesafesi) veya
 - 1,43 x (Kullanılacak hava araçlarının azami kalkış ağırlığı için gerekli olan ve Hava aracı / pilot operasyon el kitabında belirtilen azami iniş mesafesi) değerlerinden büyük olanı.
- d) En az pist genişliği: 18 metre.

2. Rüzgar yönü göstergesi

2.1.1. Bu Talimat hükümlerine göre hava kampüsü başvurusu yapan ve yaptıkları başvuru uygun görülerek başvuru yaptıkları hava kampüsü kullanıma açılan gerçek veya tüzel kişiler ile hava kampüsünü kullanan hava aracı işletmecileri veya sahipleri ile pilotlar, iniş ve kalkış alanında rüzgar bilgisi sağlayacak tedbirleri almalıdır. Bunun için pistin eşiğine yakın konumda en az bir tane rüzgâr yön göstergesi kullanımı tavsiye edilir.

2.1.2. Rüzgâr yönü göstergesi, uçuş halindeki veya yerdeki sabit kanatlı hava araçlarından görünebilecek şekilde ve yakındaki cisimlerin neden olduğu hava değişimlerinden etkilenmeyecek şekilde konumlandırılmalıdır.

- 2.1.3. Rüzgâr yönü göstergesi, kumaştan yapılmış kesik bir huni şeklinde olmalı; en az 3,6 m'lik bir uzunlukta ve geniş ucunun çapı en az 0,9 m olmalıdır. Rüzgâr yönü göstergesi, yüzey rüzgârının yönünü açıkça ve rüzgar hızını genel olarak gösterecek şekilde yapılmalıdır. Renk veya renkler, arka planı göz önünde bulundurarak, rüzgâr yönü göstergesini en az 300m'lik bir yükseklikten açıkça görülebilir ve anlaşılabilir hale getirecek şekilde seçilmelidir. Rüzgâr yönü göstergesi beyaz veya turuncu olacak şekilde ya tek renk, ya da turuncu ve beyaz, kırmızı ve beyaz veya siyah ve beyaz olacak şekilde 2 renk şeklinde (ilk ve son şeritler koyu olacak şekilde ve birbirini izleyen beş şerit halinde) düzenlenmelidir.

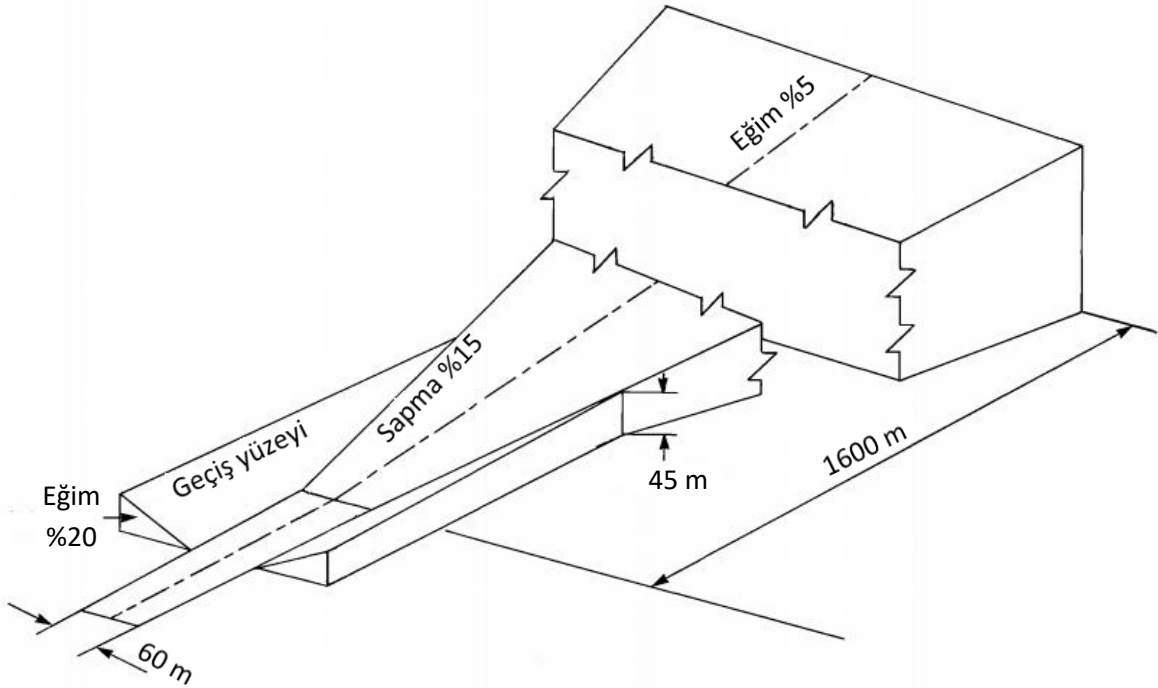
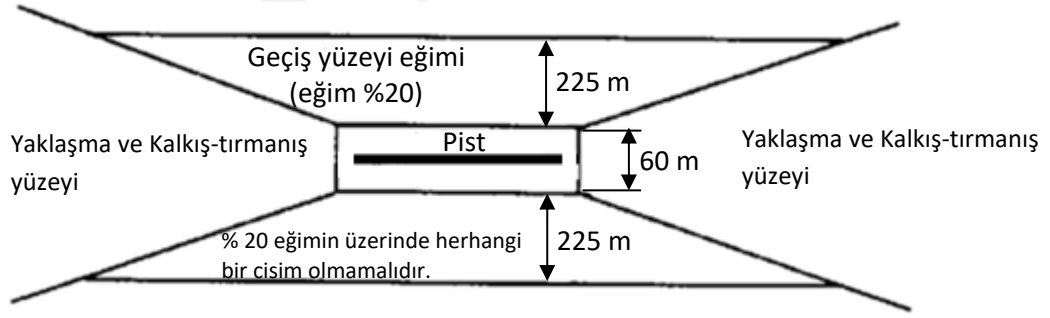

Sabit kanatlı hava araçlarının kullanacağı hava kampüsleri için rüzgar yönü göstergesi

3. Mânia kriterleri

- 3.1. Hava kampüslerinde yapılması planlanan sabit kanatlı hava aracı operasyonlarının emniyetli bir şekilde gerçekleştirilebilmesi ve hava kampüslerinin etrafındaki mâniaların büyümesi nedeniyle hava kampüslerinin kullanılamaz hale gelmesini önlemek için hava kampüslerinin çevresinde mâniadan arındırılmış bir hava sahası oluşturmak gereklidir. Bu nedenle sabit kanatlı hava araçlarının kullanacağı hava kampüsleri çevresindeki yapılaşmaların ilgili Belediyeler veya plan yapmaktan sorumlu kurum/kuruluşlar tarafından kontrol edilmesi ve gerektiğinde uçuş ve yer emniyeti açısından kullanıcılar tarafından gerekli önlemlerin alınmasının sağlanması gerekmektedir.

Sabit kanatlı hava araçları tarafından kullanılacak hava kampüslerinde aşağıdaki şekillerde yer alan mânia kriterlerinin sağlanması ve operasyon süresince korunması şiddetle tavsiye edilir.

3.2. Sabit kanatlı hava araçlarının kullanacağı hava kampüsleri çevresindeki yapılaşmaların kontrolü için daha detaylı bilgiler, SHT-HES Bölüm 4'te yer almaktadır.

4. Güvenlik

4.1. Bu Talimat hükümlerine göre hava kampüsü başvurusu yapan ve yaptıkları başvuru uygun görülerek başvuru yaptıkları hava kampüsü kullanıma açılan gerçek veya tüzel kişiler ile hava kampüsünü kullanan hava aracı işletmecileri veya sahipleri ile pilotlar, iniş alanındaki güvenlik önlemleri için ilgili kuruluşlarla koordine kurmalı, uygulamada yardımcı olmalı ve gerekli hallerde personel ve araç giriş ve çıkışlarını kontrol altına almalıdırlar. Tercihen hava kampüsünün etrafı hayvanların girişini engelleyecek şekilde en az 1,5 metre yüksekliğinde tel çit ile çevrilmelidir.

5. Apron ve park yerleri

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

5.1. Bu Talimat hükümlerine göre hava kampüsü başvurusu yapan ve yaptıkları başvuru uygun görülerek başvuru yaptıkları hava kampüsü kullanıma açılan gerçek veya tüzel kişiler ile hava kampüsünü kullanan hava aracı işletmecileri veya sahipleri ile pilotlar, sabit kanatlı hava araçları için apron ve park yerlerinin hazırlanması ile ilgili tedbirleri almaktan sorumludur.

6. Diğer teknik standartlar

6.1. Sabit kanatlı hava araçlarının kullanacağı hava kampüslerinde uygulanabilecek görsel yardımcılar (işaretleme, işaretler, levhalar, ışıklandırmalar), kurtarma ve yangınla mücadele hizmetleri ile işletim için gerekli diğer emniyete yönelik hususlar için Genel Müdürlük tarafından yayımlanan SHT-HES'te yer alan standartlar uygulanabilir.

EK-4

HELİKOPTERLERİN KULLANACAĞI HAVA KAMPÜSLERİNE İLİŞKİN TAVSİYE NİTELİĞİNDEKİ KILAVUZ BİLGİLER

1. Pist seçiminde dikkat edilmesi gereken hususlar ve pist özellikleri

1.1. Pist seçiminde dikkat edilmesi gereken hususlar

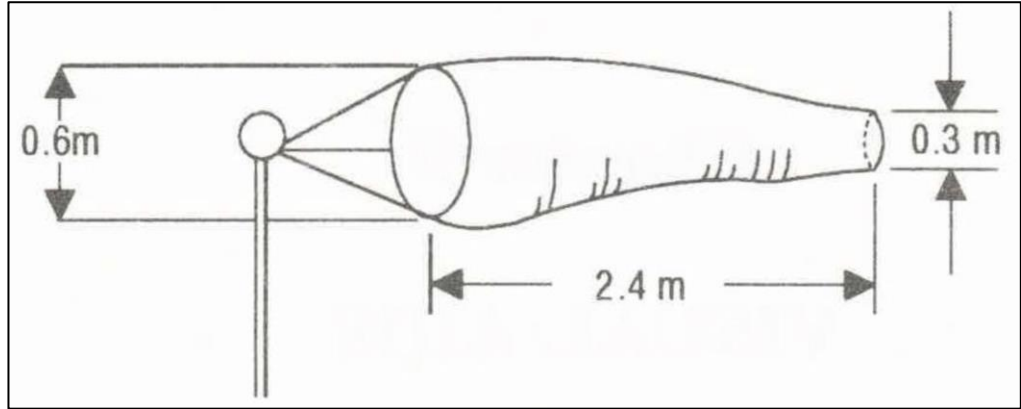
- 1.1.1. Gürültü rahatsızlığını en aza indirmek için çevre ses seviyesi, özellikle hastaneler, okullar ve iş tesisleri gibi sese duyarlı binaların yakınında ve bilhassa hava araçlarının yaklaşma ve kalkış güzergâhlarının altındaki alanlar dikkate alınmalıdır.
- 1.1.2. Bir iniş alanını kullanan helikopterler ile diğer hava trafiği arasındaki muhtemel hava trafiği çatışmalarından kaçınılmalıdır. Hava trafik kontrol hizmetlerini sağlama ihtiyacının incelenmesi gerekebilir.
- 1.1.3. Helikopterlerin kullanacağı hava kampüsünün çevresinde, özellikle elektrik hatları olmak üzere yüksek arazi ve yapıların olmamasına dikkat edilmelidir. Sağlanması tavsiye edilen mânia kriterleri bu Ek'in üçüncü bölümünde açıklanmıştır.

1.2. Pist boyutları

- 1.2.1. Helikopterlerin kullanacağı hava kampüslerinin boyutu, bu alanı kullanacak olan helikopterlerin toplam uzunluğunun veya toplam genişliğinin, hangisi daha fazlaysa, 1,5 katından az olmamalıdır.

2. Rüzgar yönü göstergesi

- 2.1.1. Bu Talimat hükümlerine göre hava kampüsü başvurusu yapan ve yaptıkları başvuru uygun görülerek başvuru yaptıkları hava kampüsü kullanıma açılan gerçek veya tüzel kişiler ile hava kampüsünü kullanan hava aracı işletmecileri veya sahipleri ile pilotlar, iniş ve kalkış alanında rüzgar bilgisi sağlayacak tedbirleri almalıdır. Bunun için piste yakın konumda bir rüzgâr yön göstergesi kullanımı tavsiye edilir.
- 2.1.2. Rüzgâr yönü göstergesi, pist üzerindeki rüzgâr koşullarını gösterecek şekilde ve yakındaki cisimlerin veya rotorun aşağıya doğru yarattığı hava akımının neden olduğu hava değişimlerinden etkilenmeyecek şekilde, yaklaşma ve kalkış-tırmanış yüzeyleri haricindeki alanlara konumlandırılmalıdır.
- 2.1.3. Rüzgâr yönü göstergesi, uçuş halindeki, hover halindeki veya hareket alanındaki helikopterlerden görülebilecek şekilde tesis edilmelidir.
- 2.1.4. Rüzgâr yönü göstergesi, kumaştan yapılmış kesik bir huni şeklinde olmalı; en az 2,4 m'lik bir uzunlukta ve geniş ucunun çapı en az 0,6 m, dar ucunun çapı en az 0,3 m olmalıdır. Rüzgâr yönü göstergesi rüzgârın yönünü açık bir şekilde, rüzgâr hızını ise genel olarak gösterecek şekilde yapılmış olmalıdır. Rüzgâr yönü göstergesinin rengi, arka planı göz önünde bulundurularak, heliport üzerinde en az 200 m (650 ft)'lik bir yükseklikten açıkça görülebilir ve anlaşılabilir olacak şekilde seçilmelidir. Mümkün olduğu durumlarda, tek bir renk, tercihen beyaz veya turuncu kullanılmalıdır. Değişen arka planlar karşısında uygun bir barizlik sağlamak için iki renkten oluşan bir kombinasyon gerekliyse, bunlar tercihen turuncu ve beyaz, kırmızı ve beyaz veya siyah ve beyaz olmalı ve ilk ve son şeritlerde koyu olan rengin bulunduğu, birbirini izleyen beş şerit halinde düzenlenmelidir.

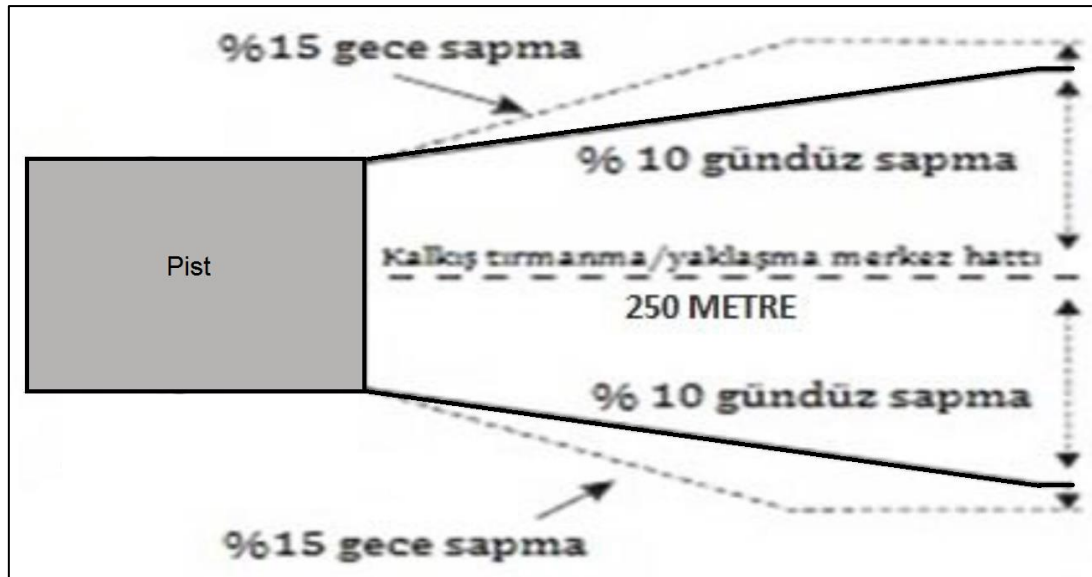
Helikopterlerin kullanacağı hava kampüsleri için rüzgar yönü göstergesi

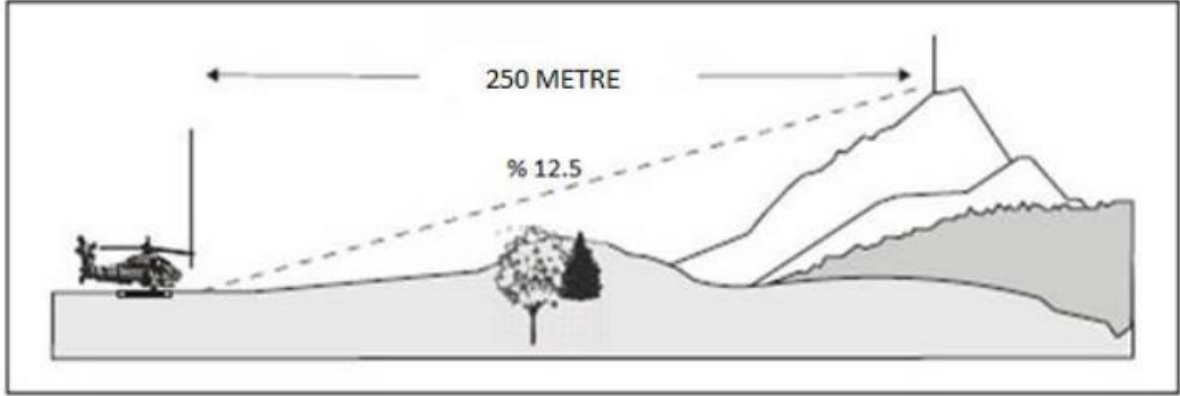
2.1.5. Gece kullanımı amaçlanan bir heliportta, rüzgâr göstergesi ışıklandırılmalıdır.

3. Mânia kriterleri

3.1. Hava kampüslerinde yapılması planlanan helikopter operasyonlarının emniyetli bir şekilde gerçekleştirilebilmesi ve hava kampüslerinin etrafındaki mâniaların büyümesi nedeniyle hava kampüslerinin kullanılamaz hale gelmesini önlemek için hava kampüslerinin çevresinde mâniadan arındırılmış bir hava sahası oluşturmak gereklidir. Bu nedenle helikopterlerin kullanacağı hava kampüsleri çevresindeki yapılaşmaların ilgili Belediyeler veya plan yapmaktan sorumlu kurum/kuruluşlar tarafından kontrol edilmesi ve gerektiğinde uçuş ve yer emniyeti açısından kullanıcılar tarafından gerekli önlemlerin alınmasının sağlanması gerekmektedir.

Helikopterler tarafından kullanılacak hava kampüslerinde aşağıdaki şekillerde yer alan mânia kriterlerinin sağlanması ve operasyon süresince korunması tavsiye edilir.

3.2. Helikopterlerin kullanacağı hava kampüsleri çevresindeki yapılaşmaların kontrolü için daha detaylı bilgiler, SHT-HELİPORT Bölüm 3'te yer almaktadır.

4. Güvenlik

4.1. Bu Talimat hükümlerine göre hava kampüsü başvurusu yapan ve yaptıkları başvuru uygun görülerek başvuru yaptıkları hava kampüsü kullanıma açılan gerçek veya tüzel kişiler ile hava kampüsünü kullanan hava aracı işletmecileri veya sahipleri ile pilotlar, iniş alanındaki güvenlik önlemleri için ilgili kuruluşlarla koordine kurmalı, uygulamada yardımcı olmalı ve gerekli hallerde personel ve araç giriş ve çıkışlarını kontrol altına almalıdırlar.

5. Diğer teknik standartlar

5.1. Helikopterlerin kullanacağı hava kampüslerinde uygulanabilecek görsel yardımcılar (işaretleme, işaretler, levhalar, ışıklandırmalar), kurtarma ve yangınla mücadele hizmetleri ile işletim için gerekli diğer emniyete yönelik hususlar için SHT-HELİPORT'ta yer alan standartlar uygulanabilir.